

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/dla-mediow/komunikaty/66181,Oddzialowa-Komisja-Scigania-Zbrodni-przeciwko-Narodowi-Polskiemu-w-Poznaniu-posz.html>
2020-12-01, 21:58

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu poszukuje osób posiadających informacje w sprawie dokonanych w okresie od czerwca 1944 r. do kwietnia 1945 r. w obozie koncentracyjnym Leipzig-Hasag, stanowiącym podobóz obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie, zbrodni zabójstw i znęcania się nad polskimi więźniami przez niemieckich strażników ww. obozu

Data publikacji 19.02.2019

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu prowadzi śledztwo o sygnaturze S.11.2019.Zn w sprawie zbrodni popełnionych w okresie od czerwca 1944 r. do kwietnia 1945 r. na polskich więźniach podobozu Leipzig-Hasag, należącego do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie. Jak ustalono, podobóz obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie o nazwie Leipzig-Hasag lub Hasag-Leipzig został utworzony w mieście Leipzig w dniu 8.06.1944 r., początkowo jako obóz kobiecy ze stanem ok. 800 więźniarek, w tym wiele Polek. Liczba ta stale rosła, osiągając najwyższy stan 4600 więźniarek w listopadzie 1944 r. W listopadzie 1944 r. przy podobozie kobiecym powstał podobóz męski w liczbie ok. 150 więźniów, głównie Polaków. Więźniarki i więźniowie byli zatrudniani w firmie Hugo Schneider Aktiengesellschaft w Leipzig. Pod ten podobóz podlegały dodatkowo mniejsze komanda, a mianowicie komando „Markleeberg” (kobiecy), 4 km od Leipzig, „Schönau” (kobiecy), 2 km na zachód od Leipzig oraz „Thekla” (męskie), 2 km na północ od Leipzig. Podobnie jak więźniowie głównego podobozu, więźniowie z tych komand byli zatrudnieni w zakładach zbrojeniowych na terenie Leipzig: Junkers Aktiengesellschaft, ATG Maschinenbau Gesellschaft i Erla -Werke Leipzig-Thekla.

Z zeznań przesłuchanych świadków wynika, iż budynki, gdzie umieszczono więźniów w podobozie Leipzig-Hasag były murowane, dwupiętrowe. Na parterze jednego z nich znajdowała się kuchnia, stołówka, gdzie wydawano posiłki, był rewir chorych i administracja. Na piętrach obu budynków były duże sale na około 200 więźniarek i więźniów każda. Prycze były drewniane z kocami. Teren obozu był otoczony płotem z drutu kolczastego pod napięciem. Więźniowie pracowali przy produkcji amunicji na dwie zmiany po 12 godzin z krótką przerwą na posiłek. Nadzór nad pracą od strony fachowej sprawowali niemieccy cywilni majstrowie. Więźniowie pilnowani byli przez strażników i strażniczki z podobozu. Praca była bardzo ciężka, obliczona na wyniszczenie więźniów. Więźniowie byli

głodzeni, przez co słabli w pracy, za co wymierzano im kary w postaci brutalnego bicia przez strażników co było powszechnym i codziennym zjawiskiem. Inną formą szykan były wielogodzinne apele niezależnie od warunków atmosferycznych kosztem czasu przeznaczanego na odpoczynek po pracy. Dochodziło też do zabójstw więźniów, m.in. pobita na śmierć została jedna z więźniarek Polek, Regina z Warszawy. Szczególnie masowe zabójstwa miały miejsce w czasie ewakuacji podobozu w kwietniu 1945 r. Zabijano każdego, kto choć tylko nieznacznie oddalił się od kolumny ewakuacyjnej.

Strona niemiecka, prowadząc swoje postępowanie, ustaliła, że Komendantem Hasag-Leipzig był Obersturmführer SS Wolfgang Plauel. Ustalono ponadto dane kilkudziesięciu funkcjonariuszy i funkcjonariuszek obozowych, pełniących służbę w ww. podobozie i jego komandach roboczych. Śledztwo jednak zostało umorzone wobec nieustalenia ich losów i braku dowodów na ich udział w zbrodniach.

W związku z powyższym uprzejmie prosimy o telefoniczny (względnie listowny) kontakt z Oddziałową Komisją w Poznaniu krewnych ofiar, świadków zdarzeń lub osoby mające istotne informacje w tym zakresie, których do tej pory nie przesłuchano.

Korespondencję prosimy kierować na adres: Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu, 61-487 Poznań, ul. Rolna 45a, numer telefonu: 61 835 69 06 lub 61 835 69 13, fax 61 835 69 07.

Poznań, dnia 19.02.2019 r.

Naczelnik
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
w Poznaniu
prokurator Sylwester Napieralski